

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice și pentru modificarea Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului.

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I

Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 938 din 20 noiembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alineatul (2) al articolului 6 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul în care un monument istoric nu are proprietar cunoscut, obligațiile decurgând din prezenta lege revin autorității administrației publice locale din unitatea administrativă pe al cărei teritoriu este situat monumentul istoric sau, cu acordul autorității administrației publice județene, autorităților administrației publice locale sau Ministerului Culturii, la solicitarea acestora.”

2. După alineatul (2) al articolului 6 se introduc unsprezece noi alineate, alin. (3)-(13), cu următorul cuprins:

„(3) În cazul în care imobilele dintr-un monument, ansamblu sau sit sunt în proprietatea statului, județelor, al comunelor, al orașelor și municipiilor, potrivit prevederilor anexelor 2-4 la Codului Administrativ, obligațiile decurgând din prezenta lege revin respectivei autorități publice în proprietatea căreia se află imobilul, chiar dacă imobilul nu este înscris în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public.

(4) În cazul în care proprietarul bunului aparținând patrimoniului cultural imobil, titularul dreptului de administrare sau, respectiv, titularul altui drept real nu își îndeplinește obligațiile prevăzute la **art. 36** constatându-se un pericol de distrugere sau de alterare fizică semnificativă ori un astfel de proces se află în desfășurare, administrația publică județeană, locală ori, după caz, Ministerul Culturii, direct sau prin serviciile publice deconcentrate ale acestuia, poate să întreprindă, în regim de urgență lucrări în vederea scoaterii din pericol a imobilului și a conservării acestuia, substituindu-se proprietarului, titularului dreptului de administrare sau, respectiv, a titularului altui drept real asupra bunului protejat, urmând ca, pe cale amiabilă sau prin acțiune în regres, să recupereze cheltuielile de la proprietar.

(5) În situația în care proprietarul bunului aparținând patrimoniului cultural, titularul dreptului de administrare sau, respectiv, titularul altui drept real asupra bunului nu efectuează, din proprie inițiativă, lucrările necesare în vederea scoaterii imobilului din pericolul prevăzut la **alin. (4)**, autoritatea publică ce își propune să întreprindă lucrările notifică proprietarului obligațiile legale care îi revin în condițiile prezentei legi și un termen până la care trebuie să efectueze lucrările, nu mai mare de un an.

(6) Imobilele care intră sub incidența **alin. (4)** se stabilesc individual prin ordin al ministrului culturii, hotărâre a consiliului județean sau local, după caz, în funcție de autoritatea publică ce urmează să întreprindă lucrările.

(7) Prin excepție de la prevederile **alin. (4)** și ale **art. 38**, se poate asigura, în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație, în bugetul administrației publice care efectuează lucrările, preluarea integrală a cheltuielilor aferente lucrărilor corespunzătoare cotei proprietarului bunului aflat în imposibilitate de a asigura sumele necesare, la cererea acestuia, ca măsură de protecție socială, dacă proprietarul face dovada că realizează venituri medii nete lunare pe persoană singură, respectiv pe membru de familie, mai mici sau egale cu salariul minim net garantat în plată pe țară, conform anchetei sociale efectuate înainte de stabilirea naturii sociale a cheltuielilor, pe toată durata realizării lucrărilor, precum și pe o durată de 10 ani de la acestea.

(8) În situația în care imobilul nu mai are un proprietar care să îndeplinească prevederile **alin. (7)**, sunt aplicabile prevederile **alin. (4)** în ceea ce privește recuperarea unei cote din cheltuieli direct proporțională cu perioada rămasă până la împlinirea a 10 ani de la realizarea lucrărilor.

(9) Fac excepție de la prevederile **alin. (4)**, proprietarii, titularii dreptului de administrare sau, după caz, titularii altui drept real asupra imobilului, care dețin autorizație de construire valabilă, în vederea punerii în siguranță, conservării sau restaurării, după caz, și au anunțat la Inspectoratul de Stat în Construcții și la autoritatea publică locală începerea lucrărilor.

(10) Constatarea procesului de distrugere sau de alterare fizică semnificativă la monumentele istorice în vederea întreprinderii de lucrări prevăzute la **alin. (4)** și notificarea prealabilă a proprietarului prevăzută la **alin. (5)** se fac potrivit normelor aprobate de respectiva autoritate publică ce întreprinde lucrările.

(11) În cazurile în care proprietarii, titularii dreptului de administrare sau, după caz, titularii altui drept real asupra imobilului nu permit accesul în imobil în vederea efectuării studiilor, cercetărilor, documentației tehnice necesare și a executării lucrărilor, autoritatea administrației publice care întreprinde demersuri potrivit prevederilor **alin. (4)** va solicita autorizarea instanței judecătorești competente, prin ordonanță președințială, potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă.

(12) Dispozițiile **alin. (4) - (11)** se aplică și în situațiile prevăzute la **alin. (2)** și atunci când există un litigiu privind dreptul de proprietate.

(13) Se exceptează de la aplicarea dispozițiilor **alin. (4) - (11)** părțile din imobile care au ca proprietar statul, județul, comuna, orașul sau municipiul, după caz, situație în care autoritatea publică ce are în proprietate respectivele părți de imobil va întreprinde măsurile necesare în aplicarea obligațiilor legale ce îi revin.”

3. Alineatul (3) al articolul 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Exproprierea pentru cauză de utilitate publică a monumentelor istorice și a zonelor de protecție a acestora și instituirea unor servituți asupra monumentelor istorice și a zonelor de protecție a acestora se realizează numai cu avizul Ministerului Culturii, emis direct sau prin serviciile publice deconcentrate ale acestuia în baza conținutului-cadru al documentației stabilite prin ordin al ministrului culturii.”

4. După alineatul (3) al articolului 10 se introduce un nou alineat, alin. (3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) Avizul prevăzut la **alin. (3)** pentru expropriere se emite de către Ministerul Culturii în cadrul procedurilor de expropriere pentru lucrări de interes național, respectiv de către serviciile publice deconcentrate, în cadrul procedurilor de expropriere pentru lucrări de interes local.”

5. Articolul 20 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 20

Schimbarea categoriei sau a grupei de clasare a monumentelor istorice se face potrivit normele metodologice de inventariere și clasare a monumentelor istorice.”

6. Alineatul (1) al articolului 23 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului Ministerului Culturii emis direct sau, după caz, prin serviciile publice deconcentrate

ale Ministerului Culturii, respectiv a acordului emis de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii.”

7. Alineatele (1) și (3) ale articolului 24 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Intervențiile care se efectuează asupra bunurilor imobile care nu sunt monumente istorice, dar care se află în zone de protecție a monumentelor istorice sau în zone construite protejate, se autorizează și se efectuează pe baza avizului sau a acordului, după caz, emis direct de Ministerul Culturii sau prin serviciile publice deconcentrate ale acestuia și a celorlalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(3) În condițiile legii, în cazul realizării de lucrări neautorizate, fără avize, notificare, acorduri sau care încalcă avizele sau acordurile de specialitate, personalul de inspecție abilitat are dreptul să întrerupă lucrările până la decizia menținerii sau a desființării construcțiilor care se ia potrivit prevederilor legislației privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, să aplice sancțiuni și, după caz, să dispună revenirea la situația inițială și să sesizeze organele de cercetare penală.”

8. La articolul 26 alineatul (1), punctul 6 al se abrogă.

9. La articolul 26 alineatul (1), punctul 11 se modifică și va avea următorul cuprins:

„11. emite avize, acorduri, după caz, potrivit prevederilor legale, pentru intervenții și/sau lucrări asupra monumentelor istorice, a imobilelor situate în zonele de protecție a monumentelor istorice și în zonele construite protejate sau care au valoare arhitecturală sau istorică deosebită, stabilite prin documentații de urbanism aprobate;”

10. Alineatul (2) al articolului 26 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) În situații de urgență, stări potențial generatoare de situații de urgență, situații care privesc siguranța națională sau în alte situații excepționale, Ministerul Culturii poate emite avize de urgență pentru intervenții asupra monumentelor istorice, fără consultarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, comisiilor zonale ale monumentelor istorice sau, după caz, a Comisiei Naționale de Arheologie, cu condiția ca intervențiile să fie reversibile.”

11. După alineatul (2) al articolului 26 se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:

(2¹) Perioada de valabilitate a avizelor se întinde pe toată durata efectuării intervențiilor pentru care au fost emise, atât până la finalizarea acestora, cât și până la data semnării procesului-verbal de recepție finală a lucrărilor, cu condiția respectării termenelor legale de valabilitate a actului de autoritate în baza căruia se efectuează intervenția, cu excepția

cazurilor în care pe parcursul intervenției sunt identificate elemente noi care să impună reluarea procedurilor de avizare/emitere a acordului prevăzute de lege, necunoscute la data emiterii avizului/actului de autoritate, precum și/sau modificări ale condițiilor care au stat la baza emiterii acestora, după caz.

12. Alineatele (3) și (5) ale articolului 30 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(3) Plenul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice este format din 21 de membri, specialiști și experți atestați în domeniul protejării monumentelor istorice și personalități în domeniul de activitate al comisiei, numiți prin ordin al ministrului culturii.

(5) Membrii plenului Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sunt numiți de ministrul culturii dintre propunerile formulate de: Academia Română, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Ministerul Educației, organizațiile neguvernamentale cu activitate în domeniul protejării monumentelor istorice și structurile de specialitate în domeniul protejării patrimoniului național imobil din cadrul Ministerului Culturii, cu respectarea următoarelor reguli:

- a) arhitecți – cel puțin 6 membri;
- b) urbanisti sau arhitecți-urbanisti – cel puțin 2 membri;
- c) ingineri în construcții – cel puțin 2 membri;
- d) arheologi – cel puțin 2 membri;
- e) istorici de artă sau restauratori componente artistice – cel puțin 2 membri;
- f) peisagiști – cel puțin 1 membru;
- g) alte personalități din domeniile etnografic, religios, social, științific, tehnic, economic, juridic ș.a. cu activitate în domeniul protejării patrimoniului cultural imobil.”

13. După alineatul (5) al articolului 30 se introduce un nou alineat, alin. (5¹), cu următorul cuprins:

„(5¹) Cel puțin 15 dintre membrii plenului Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sunt specialiști și experți atestați de Ministerul Culturii în domeniile cercetării arheologice și/sau al protejării monumentelor istorice”.

14. După alineatul (3) al articolului 31 se introduc două noi alineate, alin. (3¹) și alin. (3²), cu următorul cuprins:

„(3¹) Secțiunile de specialitate ale Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sunt formate din 9 membri fiecare. O parte dintre membrii secțiunilor sunt membri ai plenului.”

(3²) Membrii secțiunilor care nu sunt membri ai plenului sunt experți și specialiști atestați în domeniul de competență al secțiunii.”

15. La articolul 36 alineatul (1), lit. g) și k) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„g) să obțină avizele sau acordurile prevăzute de lege pentru toate intervențiile prevăzute la art. 23 și să le respecte;

„k) să permită montarea și să întrețină însemnul distinctiv care marchează calitatea de monument istoric a imobilului și, după caz, a însemnului distinctiv care atestă clasarea în Lista patrimoniului mondial sau orice alt însemn prevăzut de convențiile internaționale în materie;”

16. După Titlul V se introduce un nou titlu, Titlul V¹, cu următorul cuprins:

„Titlul V¹ Informațiile privind patrimoniul cultural național

Art. 52¹

(1) În situația în care nu au fost comunicate public anterior potrivit prevederilor art. 20 din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată cu modificările și completările ulterioare, documentațiile anexate unor cereri depuse în procedurile derulate de Ministerul Culturii, serviciile publice deconcentrate ale acestuia și instituțiile din subordinea acestuia se consideră comunicate public, la data depunerii cererii.

(2) Documentațiile prevăzute la alin. (1) pot fi puse la dispoziția publicului în baza prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu respectarea prevederilor legale referitoare la echilibrul între libertatea de exprimare și de informare, inclusiv exprimarea jurnalistică, academică, artistică și/sau literară, și dreptul la viață privată, secretul comercial și prevederile Regulamentului nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, fără a fi necesar suplimentar acordul autorilor și persoanelor care au depus cerererea.

(3) Persoanelor care au acces la documentații în baza prevederilor alin. (2) le revine obligația respectării prevederilor Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată cu modificările și completările ulterioare.

Art. 52²

(1) Autoritățile publice centrale, județene și locale asigură informarea, consultarea și de colaborarea cu colectivitățile locale, instituțiile și organizațiile neguvernamentale culturale și public înaintea deciziilor privind patrimoniul cultural.

(2) Accesul la informație, participarea publicului la procesul decizional și accesul la justiție în probleme privind patrimoniul cultural imobil sunt garantate, în condițiile legii.”

17. La articolul 55 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) executarea de lucrări asupra unui imobil după declanșarea procedurii de clasare, asupra unui monument istoric, în zona sa de protecție sau în zonele protejate fără avizul Ministerului Culturii ori avizul sau acordul serviciilor deconcentrate ale acestuia, după caz, sau cu nerespectarea acestora;”

18. Articolul 58 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Sumele provenite din amenziile percepute pentru contravențiilor prevăzute la **art. 55** de funcționarii serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și împuterniciții Ministerului Culturii fac venit extrabugetar la serviciul public deconcentrat al Ministerului Culturii în teritoriul de competență al căruia a fost săvârșită contravenția. Serviciul public deconcentrat al Ministerului Culturii va utiliza aceste fonduri exclusiv pentru lucrări în primă urgență la monumentele istorice pentru punerea în siguranță a acestora.

(2) Contravențiilor prevăzute la **art. 55** le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, dacă prezenta lege nu prevede altfel.”

Art. II

1. În termen de 60 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, se aprobă, prin ordinul ministrului culturii prevăzut la **art. I pct. 3**.

2. Prevederile **art. I pct. 12-14** se aplică începând de la următorul mandat al Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

Art. III

Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 373 din 10 iulie 2001 cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La **Anexa nr. 1**, la nr. crt. 12⁴, la coloana nr. 2 “Avizează”, sintagma „Ministerul Culturii” se elimină.

2. În cuprinsul **Anexei nr. 1**, sintagma „Ministerul Culturii prin direcțiile județene” se înlocuiește cu sintagma „Ministerul Culturii sau serviciile publice deconcentrate ale acestuia, după caz”.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art 75, alin.(1) și ale art. 76 alin.(1).

**PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

**PREȘEDINTELE
SENATULUI**